

holde bestemmelse om, at brugeren er forpligtet til at bebo, have egen husholdning på og drive ejendommen. Kontraktbestemmelser om, at brugen gives som helt eller delvis vederlag for arbejde for ejeren, er uforpligtende for brugeren.

Stk. 4. Kan der ikke opnås enighed mellem ejer og bruger om den fremtidige brugsafgift eller vilkårene iøvrigt, træffes afgørelse herom ved kendelse af vedkommende i henhold til statshusmandsloven nedsatte husmandsbrugskommission, jfr. nedenfor § 5. Har brugeren ved sådanne forbedringer, som er omhandlet nedenfor i § 3, tilført ejendommen en værdiforøgelse, der indgår eller må antages at indgå som en ikke uvæsentlig del af ejendommens ansættelse til ejendomsskyld, tager kommissionen dette forhold i betragtning ved brugsafgiftens fastsættelse, eventuelt ved en forholdsmæssig nedsættelse af den foran i stk. 3 nævnte procentsats.

Stk. 5. Foreligger der ikke skriftlig kontrakt eller beskrivelse af overleverings- eller vurderingsforretning, eller er disse dokumenters indhold ufuldstændigt, påhviler det ejeren i tilfælde af tvist om forhold, der vedrører brugsforholdet, at føre bevis for sin påstands rigtighed. Forsåvidt den af brugeren fremsatte påstand er åbenbart ubillig, vil den dog kunne tilsidesættes.

Stk. 6. Hvis brugeren udebliver med brugsafgift eller med ydelser af et i medfør af § 3, stk. 5, pantsikret lån, ophører med at bo eller med at have egen husholdning på ejendommen, overlader brugen af ejendommen eller en del deraf til trediemand, eller hvis hans bo kommer under konkursbehandling eller hans dødsbo er insolvent, er ejeren berettiget til straks at hæve brugsforholdet. Endvidere kan ejeren hæve brugsforholdet, såfremt brugeren i væsentlig grad værnrøgtter ejendommens jorder eller bygninger.

Stk. 7. Ønsker ejeren af særlige grunde fritagelse for ved en 8 års periodes udløb at forny en af ham rettidig opsagt brugskontrakt med den hidtidige bruger, eller ønsker han ved brugsforholdets udløb fritagelse for at give ejendommen i brug påny, kan han forelægge vedkommende husmandsbrugskommission spørgsmålet herom. Kommissionen kan tilstå sådan fritagelse, såfremt den finder de af ejeren fremførte grunde herfor fyldestgørende. Godtgør ejeren, at ejendommen ventelig i en nærmere fremtid særlig økonomisk fordelagtigt vil kunne afhændes eller af ham anvendes til andet end jordbrug, f. eks. til bebyggelse, skal sådan fritagelse tilstås. En af ejeren med brugeren indgået overenskomst om brugsforholdets ophør inden en 8 års periodes udløb eller om formindskelse af det i brug givne jordtilliggende skal ligeledes af ejeren forelægges kommissionen til godkendelse.

Stk. 8. Tilladelse eller godkendelse efter reglerne foran i stk. 7 kan i tilfælde, hvor ejendommen overgår til anden anvendelse end den foran i stk. 1 omhandlede, eller hvor dele af ejendommens hidtidige tilliggende udgår af brugsforholdet, uden at andre arealer af mindst tilsvarende grundværdi samtidig indlægges under dette, kun gives på betingelse af, at ejeren afgiver egnet og velbeliggende jord til grundværdien til anvendelse efter lovgivningen om oprettelse og supplerung af mindre landbrug eller om opførelse af arbejderboliger på landet.

Stk. 9. I tilfælde, hvor kommissionen efter reglerne foran i stk. 8, jfr. stk. 7, forlanger jord afstået, fastsætter kommissionen en frist, inden hvilken ejeren skal afgive jord, som med hensyn til beliggenhed og kulturtilstand kan godkendes som egnet til oprettelse af et selvstændigt brug eller opførelse af en eller flere arbejderboliger eller til tillægsparcerer til bestående mindre brug, og hvis grundværdi svarer til den for brugsoverdragelsespligten efter nærværende lov fritagne ejendoms vurdering til ejendomsskyld, henholdsvis det beløb, hvormed grundværdien for den i brug givne ejendom formindskes. Afgives jorden til oprettelse af et selvstændigt brug eller til opførelse af en arbejderbolig, har brugeren